FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	De Litere
1.3 Departamentul	Filologie și Studii culturale
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română (LLR)
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LIMBA ROMÂNĂ CONTEMPORANĂ: SINTAXĂ**			Codul disciplinei	38.00
2.2 Titularul de curs	*PROF. UNIV. DR. HABIL. FELECAN DAIANA – daiana18felecan@yahoo.com*				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	*PROF. UNIV. DR. HABIL. FELECAN DAIANA – daiana18felecan@yahoo.com*				
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E – notă
2.7 Regimul disciplinei	Categoria formativă				DS
	Opționalitate				DOB

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2	3.3 Laborator	0	3.3 Proiect	0	3.3 Practică	0
3.4 Număr de ore pe semestru	56	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28	3.6 Laborator	0	3.6 Proiect	0	3.3 Practică	0

3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:	
(a) Evaluare	2
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren	20
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
(e) Tutoriat	4
(f) Alte activități	3
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a)…3.7(f))	69
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)	125
3.10 Numărul de credite	5.0

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Limba română contemporană. Fonetică Limba română contemporană. Lexicologie Limba română contemporană. Morfologie
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii române, universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română. C3. Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic românesc. C4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc și a culturii populare.
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în echipă; dezvoltarea capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă, având drept scop eficientizarea activității grupului și economisirea resurselor, inclusiv a celor umane. CT3. Identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	○ cunoașterea sistemului sintactic al limbii române (enunț, propoziție, frază, sintagmă); ○ înțelegerea raporturilor sintactice (coordonare, subordonare, interdependență etc.); ○ cunoașterea funcțiilor sintactice (subiect, predicat, complement, atribut etc.); ○ stăpânirea terminologiei specifice domeniului sintaxa limbii române; ○ înțelegerea normelor limbii literare și a tendințelor actuale de evoluție a sintaxei; ○ cunoașterea principiilor teoretice ale analizei sintactice și morfologice
Abilități	- analiza sintactică și morfologică corectă a enunțurilor și textelor; - identificarea rapidă a funcțiilor și relațiilor sintactice; - interpretarea structurilor gramaticale în contexte variate; - utilizarea corectă și nuanțată a limbii române în exprimare orală și scrisă; - redactarea de texte coerente, corecte gramatical și adecvate contextului; - aplicarea metodelor moderne de analiză sintactică; - argumentarea unui punct de vedere în limbaj academic (nivel C1/B2)
Responsabilitate și autonomie	- asumarea responsabilității pentru corectitudinea exprimării; - dezvoltarea capacității de studiu independent și aprofundare a gramaticii; - utilizarea etică și adecvată a cunoștințelor lingvistice; - manifestarea unei atitudini reflexive și critice față de limbaj; - participarea activă la propria formare profesională; - aplicarea cunoștințelor în contexte didactice și profesionale; - valorificarea creativă a competențelor lingvistice în analiză și comunicare

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune ca studentul *să-și formeze competența dobândirii cunoștințelor gramaticale, a exprimării corecte și eficiente și a gândirii clare;*
8.2 Obiectivele specifice	*Cursul își propune:*

	• *să formeze competența dobândirii cunoștințelor gramaticale, a exprimării corecte și eficiente și a gândirii clare;* • *să descrie și să analizeze sistemul sintactic al limbii române;* • *să-i determine pe studenți să achiziționeze fundamentele pentru asimilarea competențelor de analiză și de interpretare sintactică;* • *să dezvolte interesul studenților pentru aprofundarea studiului limbii române;* • *să-i determine pe studenți să stăpânească noțional și funcțional sintaxa limbii române;* • *să conducă la cunoașterea și înțelegerea tendințelor actuale de dezvoltare a sintaxei limbii române;* • *să asigure exprimarea corectă, conformă normelor actuale ale limbii literare și, la un nivel superior, rafinarea și îmbogățirea ei;* • *să conducă la însușirea de către studenți a unor strategii, metode și tehnici riguroase de studiu și de activitate independentă;* • *să-i provoace pe studenți la formularea unor judecăți estetice și la trezirea interesului pentru folosirea corectă a limbii, ca instrument de promovare a culturii și identității naționale.*

9. Conținuturi

9.1 Curs	**Nr. ore**	**Metode de predare**	**Observații**
1. Enunțul. Relații sintactice. Enunțul, fraza, propoziția, sintagma, partea de propoziție. Raporturile sintactice: raportul de coordonare/ de dependență/ de interdependență/ apozițional/ de incidență 2. Funcțiile sintactice: Subiectul. Definiție, mijloace de exprimare, tipuri, topică și punctuație. 3. Propoziția subiectivă. Definiție, regenți, elemente de relație, tipuri, topică și punctuație. 4. Predicatul/ Propoziția predicativă. Predicatul verbal, predicatul nominal, verbele copulative, numele predicativ, predicatul nonverbal. Propoziția predicativă: definiție, elemente de relație, topică și punctuație. 5. Complementul predicativ al obiectului. Definiție, regenți, comparație cu predicativul suplimentar. 6. Atributul. Definiție, tipologie, topică și punctuație 7. Propoziția atributivă. Definiție, regenți, elemente de relație, topică și punctuație 8. Apoziția/ propoziția apozitivă. Termeni de referință, mijloace de exprimare, structură, topică și punctuație 9. Complementul direct/ Completiva directă. Definiție, regenți, termeni de relație, topică și punctuație. 10. Complementul secundar, Complementul intern. Definiție, regenți, topică și punctuație 11. Complementul indirect/ Completiva indirectă. Definiție, regenți, termeni de relație, topică și punctuație 12. Complementul prepozițional/ Completiva prepozițională. Definiție, regenți, termeni de relație, topică și punctuație	28	Expunerea, explicația.	

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
13. Complementul de agent/ Completiva de agent. Definiție, regenți, termeni de relație, topică și punctuație 14. Complementul posesiv, Complementul comparativ. Definiție, regenți, topică și punctuație			

Bibliografie:

- Avram, Mioara, 1997, *Gramatica pentru toți*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Humanitas.
- Avram, Mioara, 2001, *Gramatica pentru toți*, Ediția a III-a, București, Editura Humanitas.
- Bejan, Dumitru, 2001, *Gramatica limbii române*. *Compendiu*, Ediția a III-a, Cluj, Editura Echinox.
- Bulgăr, Gheorghe, 1995, *Limba română. Fonetică, lexic, morfologie, sintaxă, stilistică*, București, Editura Vox.
- Coteanu, Ion, 1982, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Științifică.
- Coteanu, Ion, 1990, *Gramatică. Stilistică. Compoziție*, București, Editura Științifică.
- Crașoveanu, D., 2005, *Studii și articole de gramatică*, Timișoara, Editura Mirton.
- Diaconescu, Ion, 1989, *Probleme de sintaxă a limbii române actuale*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.
- Diaconescu, Ion, 1992, *Sintaxa limbii române. Unitățile sintactice*, I, București, Universitatea din București.
- Diaconescu, Ion, 1993, *Sintaxa limbii române. Relațiile sintactice*, II, București, Universitatea din București.
- Dimitriu, C., 2002, *Tratat de gramatică a limbii române,* 2, *Sintaxa*, Iași, Institutul European.
- Dindelegan, Gabriela Pană (coord.), 2009, *Dinamica limbii române actuale – aspecte gramaticale și discursive –*, București, Editura Academiei Române.
- Dragomirescu, Adina (coord.), 2022, *Gramatica limbii române pentru elevi și profesori. Sinteze și exerciții*, București, Editura Corint Educațional.
- Drașoveanu, D. D., 1971, *O categorie sintactică – unicitatea*, în „Cercetări de lingvistivă", XIV.
- Drașoveanu, D. D., 1997, *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Editura Clusium.
- Felecan, Daiana, 2007, *Gramatica limbii române în contexte literare*, Cluj-Napoca, Editura Mega.
- Felecan, Daiana, 2010/2011, *Complementele în limba română actuală. Elemente de sintaxă și funcționare discursivă*, ediția I, București, Editura Tritonic; ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Mega.
- Felecan, Nicolae, 2002, *Sintaxa limbii române. Teorie. Sistem. Construcție*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Gencărău, Ștefan, 1997, *Sintaxa limbii române (Fraza. Dificultăți. Exerciții)*, Cluj-Napoca, Editura Promedia Plus.
- Goga, Mircea, 1995, *Gramatica limbii române fără profesor*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- *GA*, 1966, *Gramatica limbii române* vol. II, Ediția a II-a revăzută și adăugită, tiraj nou, București, Editura Academiei.
- *GALR*, 2005, *Gramatica limbii române* I *Cuvântul*, București, Editura Academiei Române.
- *GALR*, 2005, *Gramatica limbii române* II *Enunțul*, București, Editura Academiei Române.
- *GALR*, 2008, *Gramatica limbii române* I *Cuvântul*, Tiraj nou, revizuit, București, Editura Academiei Române.
- *GALR*, 2008, *Gramatica limbii române* II *Enunțul*, Tiraj nou, revizuit, București, Editura Academiei Române.
- *GBLR*, 2010, *Gramatica de bază a limbii române*, coord. Gabriela Pană Dindelegan, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Graur, Al., 1968, *Tendințele actuale ale limbii române*, București, Editura Științifică.
- Graur, Alexandru, 1973, *Gramatica azi*, București, Editura Academiei.
- Graur, Al., 1976, „*Capcanele*" *limbii române*, București, Editura Științifică și Enciclopedică.
- Graur, Al., 1988, *Puțină gramatică*, vol. II, București, Editura Academiei.
- Gruiță, G., 1994, *Gramatică normativă. 77 de întrebări, 77 de răspunsuri*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
○ Gruiță, G., 2006, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Pitești, Editura Paralela 45. ○ Guțu Romalo, Valeria, 1973, *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, București, E.D.P. ○ Huddleston, R., G. K. Pullum, 2002, *The Cambridge Grammar of the English Language*, Cambridge, Cambridge University Press. ○ Iordan, Iorgu, 1956, *Limba română contemporană*, ediția a II-a, București, Editura Ministerului Învățământului. ○ Irimia, Dumitru, 1987, *Structura gramaticală a limbii române*, Iași, Editura Junimea. ○ Irimia, Dumitru, 1997, *Gramatica limbii române. Morfologie. Sintaxă*, Iași, Editura Polirom. ○ Nagy, Rodica, 2005, *Sintaxa limbii române actuale. Unități, raporturi și funcții*, Iași, Institutul European. ○ Neamțu, G. G., 2007, *Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și ... distincții* (cu trei seturi de grile rezolvate și comentate), Ediția a II-a revăzută, adăugită și îmbunătățită, Pitești, Editura Paralela 45. ○ Neamțu, G. G., 2011, *Câteva observații privind sintagmele posesive / genitivale cu „al" în limba română*, în Felecan, Oliviu, Felecan, Daiana (coord.): *Confluențe lingvistice și filologice. Omagiu Profesorului Nicolae Felecan la împlinirea a 70 de ani*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 127–144. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, 1974, *Sintaxa transformațională a grupului verbal în limba română*, București, Editura Academiei R. S. R. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, 1976, *Sintaxa limbii române*. Partea I. *Sintaxa grupului verbal*, București, Tipografia Universității din București. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, 1992, *Sintaxă și semantică. Clase de cuvinte și forme gramaticale cu dublă natură (adjectivul*, *adverbul*, *prepoziția*, *forme verbale nepersonale)*, București, Tipografia Universității din București. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, 1994, *Teorie și analiză gramaticală*, București, Editura Coresi. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, 2003, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, București, Editura Humanitas Educațional. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, 2006, *D'ale gramaticii „Noutăți"*, în „România Literară", Nr.: 10, 10/03/2006– 17/03/2006. ○ Pană Dindelegan, Gabriela, Dragomirescu, Adina, Nedelcu, Isabela, 2010, *Morfosintaxa limbii române. Sinteze teoretice și exerciții*, București, Editura Universității din București. ○ Pană Dindelegan, Gabriela (coord.), 2019, *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold. ○ Pană Dindelegan, Gabriela (coord.), 2020, *Dicționar de interpretări gramaticale. Cuvinte mici, dificultăți mari*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold. ○ Pană Dindelegan, Gabriela (ed.), Martin Maiden (ed. consultant), 2021, *O gramatică a limbii române altfel*, București, Editura Univers Enciclopedic. ○ Șerban, Vasile, 1970, *Sintaxa limbii române, Curs practic*, Ediția a II-a, Revizuită și completată, București, E.D.P. ○ Tomescu, Domnița, 2003, *Analiza gramaticală a textului. Metodă și dificultăți*, București, Editura All Educațional.			

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Analiza sintactică a frazei pe diferite texte literare și analize sintactice și morfologice la nivelul propoziției.	28	Exercițiul, explicația.	
Bibliografie: Aceeași de la curs.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei vin în întâmpinarea nevoilor comunității epistemice și profesionale din domeniul aferent programului. Disciplina îi pregătește pe studenți atât în vederea continuării studiilor universitare și postuniversitare, cât și a angajării în domeniul ocupațiilor înscrise în RNCIS pentru calificarea Limba și literatura română (264305 – secretar literar, 264315 – asistent de cercetare în filologie) sau în învățământ, dacă studenții parcurg și modulul psihopedagogic nivelul I (licență).

11. Evaluare

Tip activitate	**11.1 Criterii de evaluare**	**11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)**	**11.3 Pondere din nota finală**
11.4 Curs	Cursul semestrial se încheie cu *examen scris*, care constituie 80% din notă. 20% din nota finală o reprezintă activitatea studentului din timpul semestrului (efectuarea temelor de casă, răspunsuri la întrebări în cadrul seminarelor și activitatea de la tablă). Pentru a putea promova examenul, studentul trebuie să îndeplinească *standardul minim de performanță*, constând în identificarea corectă a predicatelor dintr-o frază, recunoașterea elementelor de relație, analiza sintactică a frazei și a părților principale de propoziție.	Examen scris	80%
11.5 Seminar/Laborator /Proiect / practică	Verificare pe parcursul semestrului.	Activitate la clasă	20%

11.6 Standarde minime de performanță pentru evaluarea competenței

- elaborarea unui discurs oral/scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de gramatică;
- redactarea unui document scris la nivel C1*(B2) pentru argumentarea unui punct de vedere pe o anumită temă, coerent și corect din punct de vedere lingvistic, adaptat contextului și domeniului de interes; argumentarea orală fluentă, corect articulată, la nivel minim C1*(B2);
- cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei;
- analizarea rapidă și corectă a unui enunț/ frază/ propoziție, sub raport sintactic și morfologic;
- recunoașterea construcțiilor sintactice ale limbii române literare;
- explicarea și interpretarea conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei;
- deținerea abilității de exprimare corectă și nuanțată;
- cunoașterea noutăților din domeniul sintaxei;
- utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare;
- cunoașterea deschiderilor oferite de sintaxă în procesul de producere și receptare a mesajelor;
- aplicarea principiilor moderne de analiză sintactico-morfologică pe orice tip de enunț;
- manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific;

- valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice;
- participarea la propria dezvoltare profesională;
- utilizarea informațiilor teoretice și practice în proiectarea activităților didactice la clasă.

Pentru a putea promova examenul, studentul trebuie să îndeplinească *standardul minim de performanță*, constând în abilitatea de a realiza o analiză gramaticală a unui text.

Data completării:	**Titulari**	**grad didactic, titlu Prenume NUME**	**Semnătura**
20.07.2026	Curs	Prof. univ. dr. habil. Daiana Felecan	
	Aplicații	Prof. univ. dr. habil. Daiana Felecan	

Avizul Directorului departamentului care coordonează disciplina, doar dacă acesta diferă de departamentul organizator al programului de studii	Director Departament Lector univ. dr. Ramona Demarcsek

Data avizării în Consiliul Departamentului: 22.07.2026	Director Departament Lector univ. dr. Ramona Demarcsek
Data aprobării în Consiliul Facultății: 24.07.2026	Decan, Conf. univ. dr. Anamaria Fălăuș